

Home

Mijn netwerk

Vacatures

Berichten

Meldingen

Meer ▾

Ik ▾

Voor bedrijven ▾

[Claim één ma](#)[Premium-](#)

Erfgoedwerk is samenlevingswerk

KU Leuven postgraduaat Cultureel Erfgoed

207 volgers

10 oktober 2026

Erfgoed is de verzamelnaam voor een gigantische waaier aan objecten, kunstwerken, documenten, gebruiken, monumenten, sites en landschappen die we als gemeenschap een warm hart toedragen en willen doorgeven aan de komende generaties. Erfgoed geeft inzicht in waar we vandaan komen en daagt ons keer op keer uit om onze positie in de wereld te bevragen. Erfgoed doet dat niet in een vacuüm. In Vlaanderen gaat het om een zeer rijk en gelaagd ecosysteem dat bestaat uit "individuele, vrijwilligersverenigingen, gemeenschappen, private verzamelaars, academische partners...". Het zijn zij die volgens de Vlaamse minister van cultuur "instaan samen met erkende en gesubsidieerde organisaties voor het zorgen voor en de omgaan met Cultureel Erfgoed", aldus haar strategische visienota van april.

Ook wij, docenten en coördinatoren en onderzoekers uit de Vlaamse erfgoedopleidingen, maar ook onze studenten en alumni zijn deel van dat unieke ecosysteem. We bestuderen de erfgoedpraktijk van en met het Vlaamse erfgoedveld, zetten in op kritische samenlevingsopbouw, geven een nieuwe generatie erfgoedwerkers de kennis en vaardigheden mee voor een duurzame erfgoedsector...

En net zoals zovele collega-academici en makers, vrijwilligers en experts uit het veld ervaren wij de impact van de aangekondigde besparingen als een hakbijl die alle verbeelding van goed bestuur tart. Alle politieke partijen, en de Vlaamse regeringen van de voorbije decennia in het bijzonder, geloofden in het maatschappelijke project van bovenlokale musea, archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, steunpunten en tal van andere organisaties binnen de sector, en investeerden er ook daadwerkelijk in. Met dat mandaat maakte Vlaanderen in de laatste decennia een ware inhaalslag, die vrijwel onmiddellijk zijn vruchten afwierp. Het deed onze erfgoedsector bruisen van nieuwe ideeën, projecten en initiatieven.

Vlaamse en Brusselse erfgoedinstellingen hebben de voorbije jaren hun werking verder geprofessionaliseerd en hun netwerken gevoelig verruimd. Achter de schermen zijn ze in de weer met het verwerven, behouden en toegankelijk maken van erfgoed. Maar daar houdt het allerm minst op. Collecties werden, en worden, ook proactief via een rijke waaier aan tentoonstellingen, podcasts, evenementen, al dan niet interactieve wandelroutes, apps, sociale mediaberichten en tal van andere initiatieven gedeeld. Dat gebeurt steeds vaker in nauwe co-creatie met buurtbewoners, vrijwilligers, makers, experts, kunstenaars en allerlei andere actoren in erfgoedgemeenschappen. Erfgoedwerk is samenlevingswerk en bouwt bovendien bruggen voor en met groepen die traditioneel minder aan bod komen in collecties en praktijken, zoals mensen met een migratieachtergrond, leden van de LGBTI+-gemeenschap of personen met een beperking. Erfgoed kan bij momenten stevig schuren, maar enthousiaste professionals slagen erin om moeilijke verhalen tot een katalysator van verbinding te maken.

Vlaanderen schrijft zich daarbij in een internationale dynamische erfgoedsector in en creëert zo heel wat economische, ecologische en sociale meerwaarde op het vlak van duurzaam toerisme, creatieve industrieën en tal van andere terreinen. Dat gebeurt allemaal niet vanzelf, het vraagt visie en expertise van mensen die dag in dag uit met erfgoed aan de slag zijn. Dit zorgvuldig voor en met de samenleving opgebouwd veld dreigt daadwerkelijk verloren te gaan wanneer de overheid het signaal geeft dat de sector *quantité négligeable* is geworden en daar begrotingsgewijs ook effectief naar handelt.

Als opleidingen zijn we bondgenoten van de erfgoedsector. Ons stagienetwerk telt een paar honderd grote en kleine erfgoedinstituten die jaarlijks vele tientallen studenten onder de vleugels nemen, inwijden in erfgoedzorg en -ontsluiting, onderzoek, participatie en presentatie, in kritisch burgerschap. Niet alleen de grote huizen engageren zich om in jonge mensen te investeren, ook in de kleine(re) erfgoedplekken krijgen toewijding, expertise, zorg en experimenteerruimte alle aandacht. Wat ons als coördinatoren van de Vlaamse erfgoedopleidingen telkens opvalt, is het tomeloos maatschappelijk engagement en de zorgvuldigheid in deze organisaties, al is het ook nu al vaak met bitter weinig mensen en middelen pompen of verzuipen.

Onze studenten en alumni bestuiven op hun beurt de Vlaamse praktijken met reflecties, innovaties en nieuwe perspectieven, met de internationale erfgoedwereld als toetssteen. Vaak valt dan pas op hoeveel werk er aan de winkel is om, zoals collega Gertjan Plets het omschreef, erfgoedpraktijken in Vlaanderen democratisch en dynamisch te organiseren. Om die frisse blik te ontwikkelen, zijn recent opgeleide erfgoedwerkers onontbeerlijke spelers in het ecosysteem. Hun genuanceerde visie op diversiteit, duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid, toegankelijke informatie, maar ook hun kennis van creatieve formats om nieuwe publieken aan te trekken is essentieel om het erfgoedwerk dynamisch en bij de tijd te houden. Dat het draagvlak voor erfgoed maatschappelijk zo breed is, is dus mee de verdienste van het jonge geweld, onze studenten en alumni – en de openheid van de gevestigde erfgoedwerkers om in hen te investeren: via stages, klankbordgroepen, makersexperimenten, tijdelijke projecten, maar ook jobs.

Vorige maand startten opnieuw meer dan honderd studenten aan een van de academische erfgoedopleidingen die de drie Vlaamse universiteiten rijk zijn en die elk hun specifieke invalshoeken hebben. Alle studenten popelen om kritisch, innovatief en vol goesting de handen uit de mouwen te steken om erfgoed blijvend te verankeren in onze samenleving. Dat een minister van Cultuur zonder enige visie of verantwoording een clusterbom dropt op een zorgvuldig vormgegeven ecosysteem, nota bene aan de start van het academiejaar, dat krijgen wij als docenten niet uitgelegd. Want voor hen, voor ons en voor de hele samenleving is erfgoed immers allerminst *quantité négligeable*.

Andreas Stylen (KU Leuven, Postgraduaat in Cultureel Erfgoed)

Aurelie Daems (UGent, Postgraduaat Erfgoed en samenleving)

Fien Danniau (UGent, Centrum voor Meta- en Publieksgeschiedenis)

Gerrit Verhoeven (Universiteit Antwerpen, Master in de Erfgoedstudies)

Commentaren

 26 · 3 commentaren · 9 reposts

  Steun Commentaar Delen

Uw steun delen...

Recentst ▼

Jonathan Even-Zohar • 2e

my advice is strategic and about research and development of hopefully co...

1 d ...

Prachtig verwoord. Lezen we allemaal mee; [Wim Burggraaff Menno Welling](#)
[Hester Dibbits Ronald Visser Jens Lenders](#) ?

Interessant · 5 | Reageren · 2 reacties

Vorige reacties bekijken

Hester Dibbits • 2e

history / ethnology / everyday culture / heritage interactions and em...

1 d ...

[Jonathan Even-Zohar](#) zeker, ik lees mee en ik vind het vreselijk wat er gebeurt.

Interessant | Reageren

Vond u dit artikel goed?

Volg het en mis nooit meer een update.

KU Leuven postgraduaat CultureelErfgoed

 [Hilde](#) en 36 andere connecties volgen deze pagina

Volgen